
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۰۶

ریشه‌ی ۱۸۰۶

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۰۶، «هیء» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «هیء» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «هیء» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۰۶
ریشه	هیء
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۳
تعداد ریشه مرتبط	۶۳

فهرست مشتقات

۱. کَهَيْتَه (۲)   ۲. هَيْء (۱)   ۳. يُهَيِّء (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۴. ائی (۲)	۲۷. ذخر (۱)	۴۰. علم (۱)	۵۳. کون (۳)
۲. اذن (۶)	۱۵. ایی (۲)	۲۸. ذکر (۱)	۴۱. عیسی (۱)	۵۴. لدن (۱)
۳. اسرائیل (۲)	۱۶. برء (۲)	۲۹. ربب (۳)	۴۲. فتو (۱)	۵۵. مریم (۱)
۴. اکل (۱)	۱۷. برص (۲)	۳۰. رحم (۲)	۴۳. فقی (۱)	۵۶. مهد (۱)
۵. الله (۴)	۱۸. بنو (۳)	۳۱. رسل (۱)	۴۴. قس (۱)	۵۷. موت (۲)
۶. اله (۴)	۱۹. بیت (۱)	۳۲. رشد (۱)	۴۵. قول (۳)	۵۸. نبء (۱)
۷. امر (۲)	۲۰. بین (۲)	۳۳. رفق (۱)	۴۶. کتب (۱)	۵۹. نشر (۱)
۸. امن (۱)	۲۱. توراة (۱)	۳۴. روح (۱)	۴۷. کفر (۱)	۶۰. نعم (۱)
۹. انجیل (۱)	۲۲. حیء (۲)	۳۵. سحر (۱)	۴۸. کفف (۱)	۶۱. نفخ (۲)
۱۰. انس (۱)	۲۳. حکم (۱)	۳۶. طبر (۴)	۴۹. کلم (۱)	۶۲. ولد (۱)
۱۱. انن (۳)	۲۴. حی (۱)	۳۷. طین (۲)	۵۰. کمه (۲)	۶۳. وله (۴)
۱۲. اوی (۴)	۲۵. خرج (۱)	۳۸. عبد (۱)	۵۱. کھف (۲)	
۱۳. اید (۱)	۲۶. خلق (۲)	۳۹. عزل (۱)	۵۲. کھل (۱)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۴۹} وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ الطَّيْرَ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۲. {المائدة - ۱۱} إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ادْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الطَّيْرِ الطَّيْرَ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ
۳. {الكهف - ۱۰} إِذْ أَوْى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَبِّي لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
۴. {الكهف - ۱۶} وَإِذْ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ فَأَوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَهَبِّي لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْقًا